

Súd: Krajský súd Nitra  
Spisová značka: 6Co/415/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413211306  
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyaková  
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4413211306.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Dagmar Podhorcovej, v právnej veci navrhovateľa: V. U., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko: I. E., G.. W. XX, proti odporcovi: V. U., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko: I. E., G. XX, o návrhu na zníženie výživného, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 7. apríla 2014 pod č. k. 9C/120/2013-144 takto

### rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **m e n í** tak, že návrh **z a m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

### o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 12.03.2010 č. k. 17P/22/2010-47 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 08.06.2010 č. k. 8CoP/23/2010-70 v časti o výživnom tak, že navrhovateľovi znížil povinnosť platiť výživné na odporcu V. U. zo sumy 90 eur mesačne na sumu 60 eur mesačne, počnúc od právoplatnosti rozsudku. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skúmal, či došlo k zmene pomerov tak na strane navrhovateľa ako aj na strane odporcu od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti. Zistil, že navrhovateľ v roku 2010 od 01.01.2010 bol zamestnaný do augusta 2010 a jeho priemerná čistá mzda činila 306,59 eura, za rok 2009 mal priemerný čistý mesačný zárobok 256,46 eura. Matka odporcu za obdobie od februára 2009 do januára 2010 mala čistý mesačný zárobok 504,76 eura a od augusta 2010 do júla 2011 524,56 eura. Navrhovateľ v čase od 07.08.2010 do 06.02.2011 poberal dávku v nezamestnanosti v sume 864,20 eura. V roku 2012 poberal dávku v hmotnej núdzi, okrem toho pracoval u L. V. v reštaurácii na základe Dohody o vykonaní práce, kde obdržal za rok 437,67 eura. V roku 2013 pracoval u pani N. v Reštaurácii Milénium, kde zarobil spolu 96,01 eura a od 10.07.2013 je zamestnaný na základe pracovnej zmluvy na polovičný úväzok s priemerným čistým mesačným zárobkom 146,39 eura. Z takto vykonaného dokazovania konštatoval, že na strane navrhovateľa došlo k závažnej zmene pomerov, lebo došlo k zníženiu jeho príjmu, keď pri úprave výživného v roku 2010 bol zamestnaný, mal pevne stanovený mesačný príjem, ktorý sa mu po rozviazaní pracovného pomeru zmenil, teda znížil. Na strane matky odporcu nedošlo k závažnej zmene pomerov, naďalej je zamestnaná. Od septembra 2013 navrhovateľ nepoberá žiadnu dávku v hmotnej núdzi, pretože pracuje na základe pracovnej zmluvy na polovičný úväzok, pričom bolo preukázané od majiteľa reštaurácie, že navrhovateľa nemôže zamestnať na plný úväzok. Nebol zistený žiaden iný zdroj jeho príjmu. V závere konštatoval, že aj keď odporca je študentom vysokoškolského štúdia, má zvýšené náklady spojené so štúdiom, avšak musel prihliadať na zárobkové schopnosti a možnosti navrhovateľa. Preto jeho vyživovaciu povinnosť znížil na 60 eur mesačne aj z

dôvodu, že aj keď matka odporcu prispeje tou istou sumou, táto suma bude postačujúca na výživu plnoletého dieťaťa, ktoré absolvuje vysokoškolské štúdium.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním odporca a domáhal sa jeho zmeny tak, aby bol návrh zamietnutý. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že súd nedostatočne preskúmal finančné pomery navrhovateľa. Navrhovateľ sa o neho nezaujíma, nepodieľa sa na jeho výžive a o plnení vyživovacej povinnosti je možné uvažovať len do roviny, ktorá mu vyhovuje. Je presvedčený, že finančné pomery navrhovateľa sú v skutočnosti lepšie, ako ich vykresľuje. Preto je v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať príjem na riadne plnenie vyživovacej povinnosti voči nemu ako aj voči jeho mal. bratovi. Časníci s praxou akú má navrhovateľ sú v dnešnej dobe veľmi dobre platení a za posledné 4 roky nehľadá žiadne riešenie, ako túto situáciu vyriešiť. Upozornil, že poberá náhradné výživné a v prípade, že sa vyživovacia povinnosť zníži, jeho nárok zanikne a on zostane bez akéhokoľvek príspevku. Jeho matka nie je jediná, kto sa má o neho starať, pričom celá miera starostlivosti a vyživovacej povinnosti je práve na jeho matke, preto suma, na ktorú znížil súd vyživovaciu povinnosť je nedostačujúca na výživu plnoletého dieťaťa.

K odvolaniu sa vyjadril navrhovateľ, ktorý uviedol, že nie je v jeho silách platiť viac, preto odvolanie považuje za neopodstatnené.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania, v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, byť viazaný dôvodmi odvolania, viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa, pretože odvolací súd nezistil výnimky uvedené v § 213 ods. 2 - 7 (§ 213 ods. 1 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) s verejne vyhláseným rozsudkom (§ 156 ods. 3 OSP) a rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne nesprávny podľa § 220 OSP zmenil.

Podľa § 78 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre mal. deti za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Výživné súd určuje podľa stavu zisteného v čase vydania rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výživného preto treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Nestačí úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmenou pomerov v zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine sa rozumie výrazná zmena tých okolností (na jednej či druhej strane, t. j. oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri hodnotení schopností a možností rodičov prispievať na výživu detí pokiaľ došlo k zmene zamestnania niektorého z rodičov znamenajúcej pokles jeho zárobku je potrebné zistiť aj dôvody takejto zmeny. Tak isto je potrebné náležite zistiť okruh osôb, ku ktorým majú rodičia zákonnú vyživovaciu povinnosť. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom však vyplýva priamo zo zákona a nie na základe rozhodnutia súdu. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom trvá dovtedy, pokiaľ deti (aj po dosiahnutí plnoletosti) nie sú schopné samé sa živiť (napr. počas prípravy na svoje budúce povolanie). Každý z rodičov je povinný prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, pričom schopnosti a možnosti rodičov sú z hodnoty zo všetkých relevantných hľadísk, najmä z hľadiska ich veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možnosti ich uplatnenia v danom regióne so zreteľom aj na zistenú mieru nezamestnanosti a pod.. V prípadoch, ak nezamestnaný rodič je evidovaný na príslušnom úrade práce, je potrebné zisťovať, či poberá príspevok v nezamestnanosti, pretože aj z tohto príspevku je možné určiť výživné. V prípade nepoberania príspevku je potrebné zistiť dôvod jeho nepoberania a zisťovania voľných pracovných miest s požadovanou profesiou, ktorú má povinný rodič, pretože právna úprava vychádza zo zásady možnosti dosiahnutia príjmu a nie iba z existujúceho faktického stavu (vychádza zo zásady potenciality a nie fakticity).

Odvolačný súd sa plne stotožňuje so zisteným skutkovým stavom tak, ako ho popísal súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí, avšak nestotožňuje sa s jeho právnym posúdením a toto považuje za nesprávne.

Z výsledkov vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 12.03.2010 č. k. 17P/22/2010-47 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 08.06.2010 č. k. 8CoP/23/2010-70, bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca na v tom čase mal. V. zo sumy 49,79 eura na 90 eur mesačne a na mal. B. zo sumy 33,19 eura na 70 eur mesačne. Obidvaja rodičia mali v tom čase vyživovaciu povinnosť k dvom mal. deťom, matka dosahovala čistý mesačný zárobok 504,76 eura, otec pracoval ako čašník a dosahoval príjem 266,59 eura. Podľa jeho vyjadrenia mal príjem aj z poskytnutých „tringeltov“ najviac vo výške 40 eur mesačne. Odvolací súd už v tomto rozhodnutí konštatoval, že vzhľadom k druhu a k časovému rozvrhu výkonu práce otca minimálne mzda nezodpovedá ani vykonávanej práci a vôbec praxi otca, keď mu nič nebráni sa zaujímať o lepšie platenú prácu u iného zamestnávateľa, a tiež v inom mieste výkonu práce. Podľa názoru odvolacieho súdu, svoju pracovnú schopnosť nevyužíva dostatočne. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 01.07.2010. Následne 05.08.2010 podal otec návrh na zníženie výživného na obidve mal. deti, ktoré vedené pod sp. zn. 7P/195/2010, pričom tento návrh zobral späť a konanie bolo uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 10.11.2010 č. k. 7P/195/2010-29 zastavené. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22.11.2010. Následne opätovne podával otec návrh na zníženie výživného dňa 09.06.2011 na obidve deti, tak V., ako aj B., pričom návrh na zníženie výživného na plnoletého V. bol vylúčený na samostatné konanie, a konanie bolo uznesením súdu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 23.11.2011 č. k. 10C/161/2011-19 zastavené po tom, čo navrhovateľ zobral svoj návrh späť, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 29.11.2011. Voči mal. B. však otec zotrval na svojom návrhu, pričom jeho návrh bol rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 23.11.2011 č. k. 7P/131/2011-48 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 07.03.2012 č. k. 5CoP/7/2012-70 zamietnutý. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že zo strany otca mal. dieťaťa bol ukončený pracovný pomer z jeho strany napriek tomu, že v tom čase nemal nájdenú inú prácu. Preto konštatoval, že je v schopnostiach otca, aby si mohol plniť vyživovaciu povinnosť v súdom stanovenej výške a preto jeho návrh na zníženie výživného bol zamietnutý. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 14.06.2012. Navrhovateľ následne dňa 10.05.2013 podal opätovne návrh na zníženie vyživovacej povinnosti tak na mal. B. ako aj na t. č. už plnoletého V.. Jeho návrh na zníženie vyživovacej povinnosti voči mal. B. bol rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 27.01.2014 č. k. 11P/164/2013-86 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 14.05.2014 č. k. 6CoP/10/2014-103 zamietnutý. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 20.06.2014. Odvolací súd v tomto rozhodnutí konštatoval, že k žiadnej podstatnej zmene pomerov na strane otca nedošlo. Súd prvého stupňa taktiež v tomto rozhodnutí konštatoval, že otec nevyvinul maximálne úsilie a snahu na to, aby si našiel lepšie platenú prácu, skôr mu súčasný stav vyhovuje.

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa znížil vyživovaciu povinnosť otca na t. č. už plnoletého V. na 60 eur mesačne, keď mal za to, že nie je v schopnostiach a možnostiach otca sa podieľať už na výživnom sumou 90 eur mesačne tak, ako doposiaľ, keď došlo k zníženiu jeho príjmu. S takýmto právnym posúdením sa odvolací súd nestotožňuje. Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí žiadnym spôsobom nezdôvodnil, z akých dôvodov došlo k ukončeniu pracovného pomeru zo strany otca, v dôsledku toho neprihliadol ani na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, druhá veta, podľa ktorého prihliada súd na schopnosti, možnosti a majetkové pomery aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliada aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Z vyššie citovaných rozhodnutí súdu prvého stupňa ako aj odvolacieho súdu bolo jednoznačne konštatované, že otec v čase poslednej úpravy výživného dosahoval čistý mesačný zárobok 266,59 eura, pričom mal príjem aj z tringeltov, podľa jeho vlastného vyjadrenia, vo výške 40 eur mesačne. Príjem otca však v tom čase súdy nepovažovali za vierohodný vzhľadom na jeho pravidelné mesačné výdavky na bývanie, telefón, notebook, internet a výživné, ktoré dosahovali výšku 333,56 eura. Medzičasom otec ukončil tento trvalý pracovný pomer, pričom odvolací súd jednoznačne konštatuje, že tento neukončil z vážnych dôvodov, pretože k rozviazaniu pracovného pomeru došlo z jeho iniciatívy bez toho, aby mal nájdenú inú, lepšie platenú prácu. Opakovane podával návrhy na zníženie výživného tak na mal. B., ako aj na V., keď voči V. tieto návrhy vzal späť a následne boli konania zastavené a voči mal. B. bol jeho návrh na zníženie výživného zamietnutý. Odvolací súd konštatuje, že aj keď otec v súčasnosti

pracuje len na polovičný pracovný úväzok a na dohodu o vykonaní práce a to u pani N. K. a u pána L. V., táto skutočnosť nemôže viesť k takému záveru, že by to bol dôvod na zníženie výživného. K zmene zamestnania na strane navrhovateľa nedošlo z dôležitého dôvodu (napr. zo zdravotného dôvodu, v dôsledku organizačných zmien a pod.), preto je možné jednoznačne konštatovať, že navrhovateľ zmenil výhodnejšie zamestnanie bez dôležitého dôvodu, a preto odvolací súd posúdil, že je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na výživu už t. č. plnoletého V. takou sumou, ako bol zaviazaný podľa príjmu pred zmenou zamestnania.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a návrh na zníženie výživného ako nedôvodný podľa § 220 OSP zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP v spojení s ust. § 224 ods. 1 OSP a úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keď si náhradu trov konania neuplatnil tak pred súdom prvého stupňa, ako aj odvolacím súdom. V súvislosti s odvolacím konaním mu ani žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.